

geringen kan tilkendegive sin opfattelse vedrørende de spørgsmål, der tages under behandling i udvalget. Det bemærkes i den forbindelse, at udvalgets opgave er »at have indseende med forsvarets og politiets efterretningstjenester«, jf. lovens § 1, stk. 1. En eventuel tilkendegivelse vedrørende f.eks. tjenesternes prioriteringer bør derfor i først række rettes til de pågældende ministere.

Skulle en sådan tilkendegivelse i en sag ikke have den ønskede virkning, kan udvalget eller eventuelt enkelte medlemmer af dette, såfremt det findes påkrævet, henvende sig til statsministeren og gøre denne bekendt med sagen.

Endelig henledes opmærksomheden på straffelovens § 152 e, nr. 2, hvorefter straffelovens bestemmelser om tavshedspligt (§§ 152-152 d) ikke omfatter tilfælde, hvor den pågældende »handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.«

Ad 3. Efterretningstjenesternes åbenhed over for offentligheden

Udvalget har drøftet spørgsmålet om åbenhed hos efterretningstjenesterne.

Både før og under den seneste offentlige debat om Iraks rådighed over masseødelæggelsesvåben har man fra udvalgets side opfordret *Forsvarets Efterretningstjeneste* til at udvise mere åbenhed end hidtil.

Forsvarsministeren og chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste har i udvalget redegjort for de grundlæggende hensyn til tjenestens funktionsvilkår og personalets sikkerhed, som begrænser mulighederne for åbenhed. Det gælder især hensynene til tjenestens kilder, samarbejdspartnere og kapaciteter, herunder tjenestens teknologi, metoder, detailorganisation og personale. I forbindelse hermed blev der orienteret om de risici, der – også lang tid efter udarbejdelsen – er forbundet med automatisk at foretage afklassificering af klassificerede rapporter.

Forsvarsministeren og chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste har på baggrund heraf over for udvalget oplyst,

- at Forsvarets Efterretningstjeneste vil oprette en hjemmeside,
- at Forsvarets Efterretningstjeneste vil bidrage med afsnit til forsvarsministerens årlige redegørelse,

- at Forsvarets Efterretningstjeneste vil deltage i sikkerhedspolitiske møder og konferencer og afholde seminarer med udvalgte dele af det akademiske sikkerhedspolitiske miljø,
- at Forsvarets Efterretningstjeneste i højere grad end hidtil vil gå i dialog med medierne og informere om tjenesten, bl.a. ved foredragsvirksomhed, samt
- at Forsvarets Efterretningstjeneste efter behov kan udarbejde åbne, uklassificerede vurderinger og rapporter, specielt i forbindelse med Folketingets drøftelser af udsendelse af danske militære styrker til internationale operationer og forud for indgåelse af forsvarsforlig, samt en årlig sikkerhedspolitisk risikovurdering.

Udvalget deler opfattelsen af, at de ovennævnte grundlæggende hensyn begrænser tjenestens muligheder for åbenhed, men finder det positivt, at Forsvarets Efterretningstjeneste vil tage en række skridt i retning af større åbenhed på den foreslåede måde. Der er etableret en pressefunktion, der medvirker til at sikre størst mulig tilgængelighed for pressen, selvsagt under iagttagelse af de særlige forhold, der gælder for tjenesten.

Udvalget er enig med forsvarsministeren i, at hovedvægten i Forsvarets Efterretningstjenestes virksomhed bør forblive udarbejdelse af rapportering baseret på lukkede kilder og på materiale fra samarbejdspartnere. Det er denne rapportering, der er tjenestens »raison d'être«.

Udvalget hilser den øgede åbenhed ved Forsvarets Efterretningstjeneste velkommen og ser frem til at følge, hvorledes den udmøntes.

Det er *Politiets Efterretningstjenestes* opfattelse, at en væsentlig forudsætning for at fungere så effektivt som muligt er, at tjenesten er i så god løbende kontakt med det omgivende samfund som muligt. Det gælder dels i forhold til de mange andre myndigheder og interessenter, som indgår som delkomponenter i etablering og vedligeholdelse af samfundets samlede modstandskraft over for aktuelle trusler, dels i forhold til, at en fundamental del af *Politiets Efterretningstjenestes* virksomhed består i at indsamle og bearbejde oplysninger, og hvor indsigt i tjenestens virke skal bidrage til forståelsen for og tilliden til tjenestens arbejde og metoder. Endelig gælder det som følge af den sikkerhedspolitiske udvikling, hvor spørgsmål om national sikkerhed og den